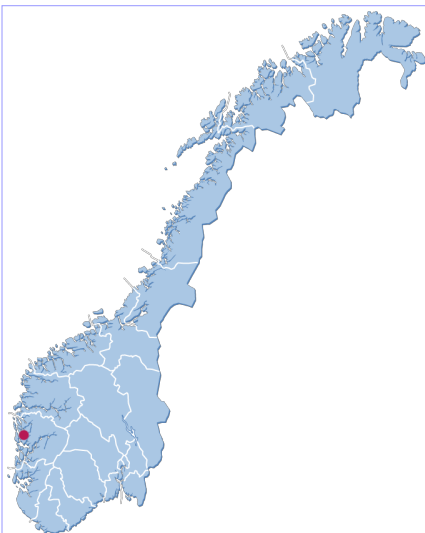
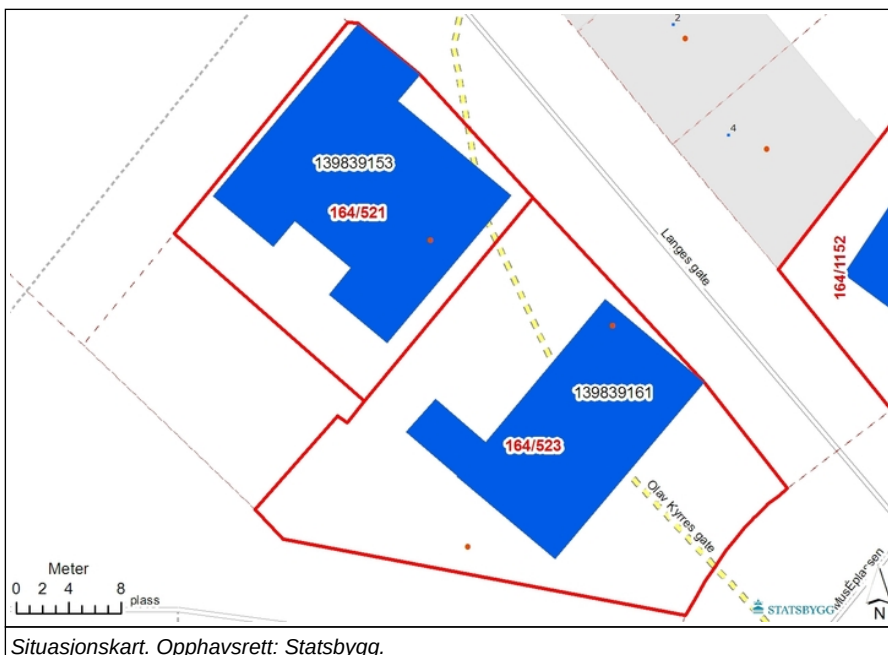

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Hordaland
 Kommune: 1201/Bergen
 Opprinnelig funksjon: Bolig
 Nåværende funksjon: Undervisning/forskning
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 2

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10243	Langesgt. 1	1874	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139839153	164/521
10242	Langesgt. 3	1839	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør	139839161	164/523

Vern kompleks

Formål: Formålet med fredningen er å sikre Langesgt. 1 -3 som et viktig element i kulturmiljøet knyttet til området rundt Naturhistorisk museum og Muséplass.

Begrunnelse: Gjennom fredning av bymiljøet rundt Naturhistorisk museum, som viser UiB som byuniversitet, sikres bredden i universitetsorganisering av Norge. Bygningstiljøet Langesgt 1 - 3 representerer UiB's historie ved å vise at universitetet organiserte seg i innkjøpte villaer tidlig i UiB's virksomhet.

Organiseringen har sitt utløp i en statlig reguleringsplan fra 1964 som gav UiB ekspropriasjonsrett til området på Nygårdshøyden. I perioden som fulgte etter vedtaket, ervervet UiB mange eiendommer med eksisterende bebyggelse med den intensjon at store deler av denne bebyggelsen skulle rives for å gi plass til å oppføre formålsbygde bygninger som ville gi et mer campuspreget bygningsmiljø.

Økende interesse for verneverdi av det eksisterende bygningsmiljøet vokste frem på 1980- og 1990-tallet og satte en stopper for denne planen. Følgene av dette medførte at UiB måtte tilpasse seg den eksisterende bygningsmasse ved å bruke de opprinnelige bygårdene og villaene til sine formål.

Langesgate 1-3 har høy arkitektonisk egenverdi og er vesentlig i bymiljøet knyttet til Nygårdshøyden. Langesgate 3 sto på Nygårdshøyden før Naturhistorisk museum ble oppført og har således en lang historie fra den helt første fasen for UiB. Komplekset har videre sterk tilknytning til universitets utvikling og historie.

Omfang: De opprinnelige bygningene, mellombygget i glass omfattes ikke av fredningen.

Beskrivelse kulturmiljø

UiB

Universitetet i Bergen er i landsverneplanssammenheng organisert med mange komplekser med ofte bare en bygning tilordnet det enkelte kompleks. Katalogoppslaget for 3377 Muséplass 3 Naturhistorisk museum benyttes som hovedoppslag for UiB.

ADMINISTRASJON AVD. LANGESGT. 1-3

Administrasjonsavdelingen til UiB holder til i Langes gate 1 -3. Komplekset består av to villaer som er bygd sammen med en glassbygning i midten. Langes gate ligger rett nedenfor Naturhistorisk museum og har nær sammenheng med kulturmiljøet knyttet til Muséplass og Christies gate.

Langes gate er en del av det gamle veinettet som eksisterte i området før 1855-planen ble realisert. Gamle kart viser at Langes gate inngår i den gamle ferdselsåren over Nygårdshøyden som gikk opp Sydneskleiven fra byen. Gaten ble navngitt i 1878 etter historiker Christian Lange som var riksarkivar fra 1845.

Langes gate 1 sin fløy mot Johanneskirken ble oppført i 1874. I 1893 ble bygningen påbygd til sitt nåværende utseende med bare små endringer. Huset har antikvarisk egenverdi og miljøverdi som en del av den store utbyggingen av Nygårdshøyden i de siste tiår av 1800-tallet. Bebyggelsen på Nygårdshøyden fremstår i dag som en relativt homogen bygningsmasse bygd i historisk stil.

Langes gate 3 ble oppført i 1842 av artillerikaptein J. F. Sandborg og senere påbygd av J. Frøyseth i siste halvdel av århundret. Da ble arken mot nord tilføyd og det ble foretatt en "modernisering" av fasaden til tidens sveitserstil. Huset er et av de få gjenværende trehusene på Nygårdshøyden. Tilbygget i mur mot Langes gate 1 ble oppført i 1874. Langes gate 3 har stor antikvarisk egenverdi.

Kilder:

Brev datert 24.10.2000 fra byantikvaren til byggesaksavdelingen i Bergen kommune.

Byantikvaren, Bergen kommune. Bergen Byleksikon 2 utgave.

Eiendomshistorikk

Trevillaen i Langesgt. 3 ble oppført i 1836- 42 og var en av de få bygningene på Nygårdshøyden før Naturhistorisk museum. Eiendommen ble kjøpt av kommunen i 1913 og senere av Bergen museum i 1932 for å sikre området rundt museet.

Langesgt. 1 ble oppført i 1874 og ble innkjøpt av Bergen museum i 1946 og overført til UiB i 1952. Bygningen var opprinnelig en privatbolig. Har blitt brukt som kontorlokaler for administrasjonen og magasinet for Universitetsbiblioteket.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10242

GAB nr: 139839161

Navn: Langesgt. 3

Oppført: 1839

Byggnr: 10243

GAB nr: 139839153

Navn: Langesgt. 1

Oppført: 1874

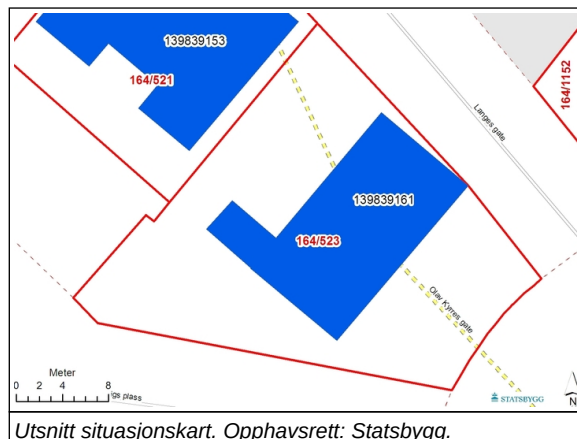
Langes gate 3, fasade mot sør, sett fra Muséplass. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10242 Langesgt. 3

Kompleks 3374 ADM. AVD LANGESGT 1-3

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839161
Gnr/bnr:	164/523
Oppført:	1839
Byggherre:	Artillerikaptein J.F. Sandborg.
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Uregulert: Høy antikvarisk verdi, Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Trebygning i laft, 2 etasjer. Sveitserstil-dekor rundt vinduer og langs takkanten, denne dekoren antakelig satt opp ca. 1880 som en opprustning av det eldre huset på en tid da nye og elegante murvillaer dukket opp i nabolaget, for å følge med tiden. Bygningen er ominnredet for universitetsbruk (kontorer for studenttjenester), men er pietetsfullt restaurert og tilbakeført til sin eldste form i eksteriøret.

Sammendrag bygningshistorie

Bygningen ble oppført i 1839 og var en av få bygninger på Nygårdshøyden før Bergens museum ble bygd i 1860-årene. Bergen museum kjøpte bygningen i 1911 for å sikre museet mot å få ny leiegårdsbebyggelse for nært innpå. Brukt som embetsbolig for styreren av botanisk hage i 1930-åra. Brukes i dag til utdanningsavdelingens studenttjenester.

Kilde: Nordhagen 2004, s. 125 og s. 176.

Vern

Formål:	Formålet er å sikre Langesgt. 3 som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til Naturhistorisk museum og administrasjonen rundt Muséplass.
Begrunnelse:	Bygningen er en av de få byggene som lå på Nygårdshøyden før Bergens museum ble bygget i 1860-årene. Bygningen har både byhistorisk og universitetshistorisk verdi. Bygningen har sterk universitetshistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass, og representerer UiBs virksomhet i eksisterende bebyggelse.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Fasade mot syd. Opphavsrett: Statsbygg.

fasade mot vest, Langesgt. 3 til høyre. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10242 Langesgt. 3

Kompleks 3374 ADM. AVD LANGESGT 1-3

Fasade mot nord med glassbygg. Opphavsrett: Statsbygg.

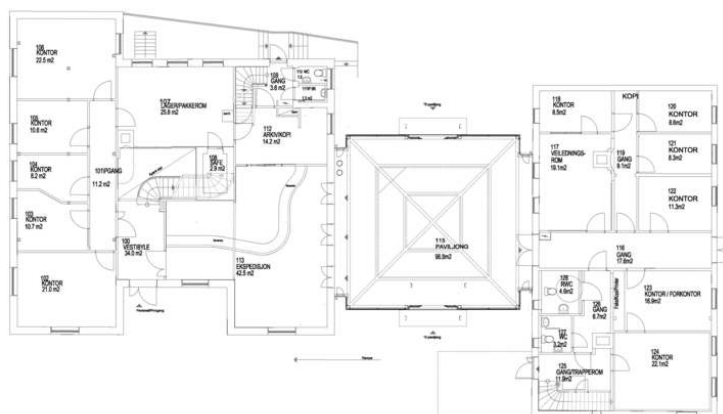

Fasade mot øst, Langesgt. 3 helt til venstre i bildet. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade syd. Opphavsrett: Statsbygg.

232-01, Langesg. 1 og 3

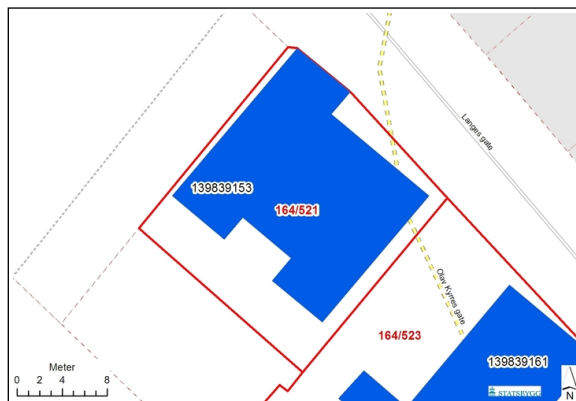
Plantegning 1. etasje av Langesgt. 1 og 3. Opphavsrett: UiB.

BYGNING 10243 Langesgt. 1

Kompleks 3374 ADM. AVD LANGESGT 1-3

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I BERGEN
GAB nr:	139839153
Gnr/bnr:	164/521
Oppført:	1874
Byggherre:	
Arkitekt:	
Opprinnelig funksjon:	Bolig/bosetning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Bolig
Regulering:	Uregulert: Høy antikvarisk verdi, Kommunedelplan Sentrum. Bystyrevedtak 10.12.01
Vernestatus:	

Utsnitt situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Villa i tømmerlaft med utvendig pusset tegl, 2 etasjer. Enkle fasader uten særlig iøynefallende historistiske detaljer, i motsetning til de rikere utformede murvillaene i det nærliggende kvartalet Sydnesplass/Olav Kyrres gate/Rosenbergsgaten, som bygningen Langesgate 1 grenser opp til. Den er del av villa-ekspansjonen som stoppet opp her ved grensen til eiendommen Fastings Minde, men som et tiår seinere, ca. 1880, fortsatte øverst i Christies gate (Lehmkuhl og Sundts villaer) et steinkast lengre sør. Ominnredet til universitetsformål.

Sammendrag bygningshistorie

Oppført i 1874. Sammen med villaene i kvartalet rett nordenfør og trevillaen i Langes gate 3, er bygningen del av en tidstypisk kvalitetsbebyggelse som forteller om den tidlige utbyggingen av bydelen på Nygårdshøyden.

Kilde: Nordhagen 2004, s. 52 f. Gjengitt s. 176.

Vern

Formål:	Formålet er å sikre Langesgt. 1 som et viktig ledd i UiBs historie og kulturmiljøet knyttet til Naturhistorisk museum og administrasjonen rundt Muséplass.
Begrunnelse:	Bygningen har antikvarisk egenverdi og miljøverdi som en del av den store utbyggingen av Nygårdshøyden i de siste tiår av 1800-tallet. I tillegg har bygningen sterk universitetshistorisk tilknytning gjennom lang bruk og som en naturlig del av miljøet i tilknytning til Muséplass. Representerer UiBs virksomhet i eksisterende bebyggelse.
Omfang:	Eksteriør.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

Fasade mot vest. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade øst. Langesgt. 1 til høyre i bildet. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10243 Langesgt. 1

Kompleks 3374 ADM. AVD LANGESGT 1-3

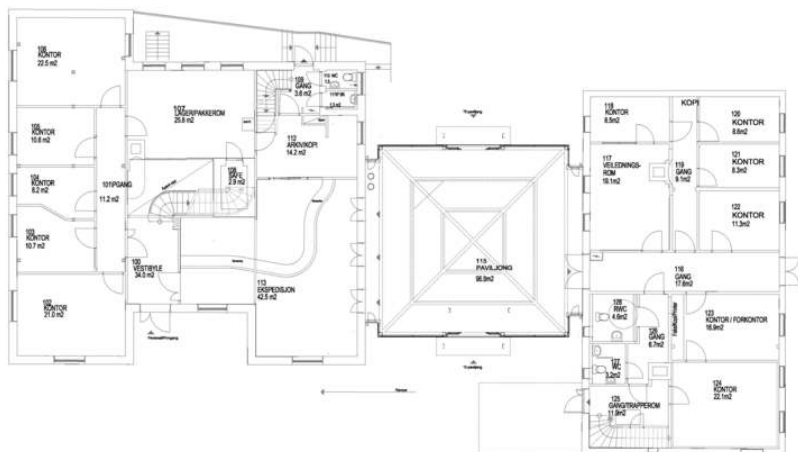

Fasade syd mot nytt glassbygg. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade mot vest med Langesgt. 1 til venstre. Opphavsrett: Statsbygg.

232-01, Langesgt. 1 og 3

Plantegning 1. etasje Langesgt. 1 og 3. Opphavsrett: UiB.